

Cal Rosal

Olvan

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Cal Rosal
Emplaçament Al peu de la C-16z a cal Rosal

Coordenades:

Latitud: 42.07126
Longitud: 1.86976
UTM Est (X): 406500
UTM Nord (Y): 4658306

Classificació

Número de fitxa 08144 - 89
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX-XXI
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Diversos propietaris

Fitxes associades:

[Forn de teules del Pla del Gol](#)

[Pla del Gol](#)

[Grup San Ramon](#)

[Grup Sant Josep](#)

[Antic traçat del tren de cal Rosal \(Olvan\) fins a Pedret](#)

[Pont medieval d'Orniu o pont vell d'Orniu](#)

[Pont d'Orniu](#)

[Forats del pont d'Orniu](#)

[Pont vell de la carretera](#)

Autoria de la fitxa Busquets, J.; Cascante, P.; Sellés, C.; Serra, R.
Data de registre de la fitxa: dc., 26/06/2002 - 02:00
Autoria de la darrera revisió: Sara Simon Vilardaga
Data de la darrera revisió: dg., 17/01/2021 - 18:00

Descripció

El nucli de Cal Rosal que forma part del municipi d'Olvan, durant molts anys, va ser anomenat com a Barri de l'Estació d'Olvan per haver-se desenvolupat a l'entorn de l'estació del ferrocarril de Manresa a Berga; actualment, la denominació ha quedat en desús. Cal Rosal és format per habitatges construïts pels propietaris de la fàbrica i colònia de cal Rosal (Grup Sant Josep i Sant Ramon) i per habitatges unifamiliars i plurifamiliars construïts per la iniciativa privada. Aquets formen un carrer allargassat al costat esquerre de la carretera de C-16z amb diverses tipologies pròpies del segle XX. Es tracta de construccions realitzades per mestres d'obra i arquitectes locals que no difereixen a les dels carrers dels pobles de la comarca.

Observacions:

Durant diverses dècades el nucli era anomenat com a Barri de l'Estació d'Olvan; actualment, aquesta denominació no és pràcticament utilitzada, tant el nucli com la zona circumdant s'usa el nom Cal Rosal. Antigament també s'utilitzava el nom "del riu" per designar el nucli del barri de l'Estació o Cal Rosal, sobretot per part de la població de la zona del nucli Olvan i el seu entorn.

Història

L'any 1881 es constituí la companyia ferroviària "Ferrocarril Económico Manresa a Berga" i l'any 1887 el tren arribà al terme municipal d'Olvan on es construí l'estació final de trajecte, vora l'indret on des de mitjans segle XIX s'havia fundat la colònia Rosal. Els terrenys on es construí l'estació eren propietat de la família Minoves i justament al peu d'aquesta estació es començà a construir el tram ferroviari que havia d'arribar fins a Guardiola de Berguedà. La construcció de l'estació explica el naixement del barri i la seva evolució posterior; també hi contribuí el fet que la carretera de Manresa a Berga travessava el barri de l'Estació. Des de finals del segle XIX l'indret es convertí en un nucli de serveis a l'entorn de l'estació, impulsat a partir dels anys vint del segle XX amb el condicionament de la carretera que va permetre la circulació de camions. En aquest indret es construïren molts habitatges, no solament els destinats als treballadors de la colònia Rosal sinó també els que bastiren diferents particulars que establiren el seu negoci a redós de l'estació i al peu de la carretera, a partir de 1921 (forn de pa, botigues, cafè, fonda, serradora, etc.). El barri de l'Estació trencà d'aquesta manera amb la fesomia de colònia tèxtil, creant un segon nucli de població dins el municipi d'Olvan. Pròpiament Cal Rosal és un nucli més ampli que es troba ubicat a cavall de la confluència de tres municipis, Olvan, Avià i Berga.

Bibliografia

BALCELLS, A.; SERRA, R. (2019): Les colònies industrials de la conca del Llobregat. 150 anys d'història. Barcelona: Diputació de Barcelona.

BUSQUETS, J. (2002): "Cal Rosal, un poble original", a l'Erol , Suplement núm. 1, p. 50-53.

BUSQUETS, J. (2005): "Cal Rosal", a l'Erol , Suplement núm. 86-87, p.4-17.

SERRA, R.; CASALS, L. (fotografies) (2000): Colònies Tèxtils de Catalunya. Barcelona: Angle Editorial i Caixa de Manresa.

VALL CASAS, P. (1999): De colònies tèxtils a Parc Fluvial. El sistema de colònies tèxtils del Baix Berguedà. Gènesi i revaloració. Barcelona: Marcombo.

<https://patrimoniindustrial.cat/cas-estudi/invarquit>

